

ประชาธิปไตยในสังคมไทย Democracy in Thai Society

มะลิ ทิพพประจง

Mali Thipprajong

วิทยาลัยสงฆ์เพชรบุรี

Phetchaburi College

Email:thipprajongmali@gmail.com

Received: 7 September 2025; Revised: 27 September 2025; Accepted: 27 September 2025

บทคัดย่อ

ความเปลี่ยนแปลงทางสังคมโลกย่อมมีผลต่อการพัฒนาประชาธิปไตยของไทย ปัจจุบันสังคมไทยจึงต้องมีการสร้างการเรียนรู้เกี่ยวกับประชาธิปไตยให้สอดคล้องกับบริบทตนเอง เพื่อสร้างการขับเคลื่อนให้เกิดประชาธิปไตยให้มีความมั่นคงยั่งยืนสู่รุ่นต่อรุ่นในอนาคต ซึ่งทั่วโลกก็จะมีการกล่าวถึงบริบทของความเป็นประชาธิปไตยที่มีผลต่อพลเมืองของประเทศนั้น ๆ ประเทศที่กำลังพัฒนาหรือว่าพัฒนาแล้วก็จะมีประเด็นทั้งด้านการเมือง การปกครองตามแบบที่ประชาชนพลเมืองของประเทศของตนเอง ซึ่งประชาธิปไตยกับสังคมไทยจะเกิดขึ้นไม่ได้เลยถ้าขาดการเอาใจใส่ทุกภาคส่วนและความร่วมมือของประชาชนคนไทยทุกคน ดังนั้น ประชาธิปไตยจึงเปรียบเสมือนหัวใจและกลไกของการสร้างความโดดเด่นให้กับนานาประเทศยอมรับถึงการบริหารจัดการบ้านเมืองตามหลักประชาธิปไตย สังคมประชาชนคนไทยจึงต้องให้ความร่วมมือกันในการสร้างให้เกิดขึ้นอย่างชัดเจนเป็นรูปธรรมในอนาคตต่อไป

คำสำคัญ: ประชาธิปไตย, สังคม, ไทย

Abstract

Global social changes have an impact on the development of Thai democracy. Currently, Thai society must create learning about democracy that is consistent with its own context in order to create a driving force for democracy to be stable and sustainable for future generations. The world will talk about the context of democracy that affects the citizens of that country. Developing or developed countries will have outstanding politics and governance according to the model of their own citizens. Democracy and Thai society cannot occur without the attention of all sectors and the cooperation of all Thai people. Therefore, democracy is like the heart and mechanism of creating outstandingness for other countries to accept the administration of the country according to the principles of democracy. Thai society and people must cooperate to create it clearly and tangibly in the future.

Keywords: Democracy, Society, Thai

บทนำ

ประชาธิปไตยกับสังคมไทยเป็นเรื่องที่ถูกกล่าวมาตั้งแต่ อดีตจนถึงปัจจุบันว่าอะไรคือประชาธิปไตยที่เหมาะสมกับสังคมไทย จะเห็นได้ว่าประเทศไทยที่มีการเปลี่ยนแปลงปกครองมาตั้งแต่ยุคสมัย สมบูรณาญาสิทธิราชย์สู่การให้มีตัวแทนของประชาชนเข้ามามีการบริหารจัดการประเทศเกี่ยวกับด้านต่าง ๆ ของประเทศ ระบอบประชาธิปไตยเป็นรูปแบบการปกครองที่ได้รับการยอมรับอย่างกว้างขวางทั่วโลก ว่าเป็นระบบที่ให้ความสำคัญกับสิทธิ เสรีภาพ และความเสมอภาคของประชาชนในประเทศไทย ประชาธิปไตยได้เข้ามามีบทบาทสำคัญในการเปลี่ยนแปลงทางการเมืองและสังคมไทย ตั้งแต่การเปลี่ยนแปลงการปกครองจากระบอบ สมบูรณาญาสิทธิราชย์มาเป็นระบอบประชาธิปไตยในปี พ.ศ. 2475 พัฒนาการของประชาธิปไตยในสังคมไทย พัฒนาการของประชาธิปไตยในสังคมไทยสามารถแบ่งออกได้เป็นหลายยุคสมัย ตั้งแต่ยุคเริ่มต้นที่ประชาธิปไตยยังไม่หยั่งรากลึก จนถึงยุคปัจจุบันที่ประชาธิปไตยเผชิญกับความท้าทายและความขัดแย้งที่หลากหลาย ยุคเริ่มต้น (พ.ศ. 2475 - 2500) หลังจากการเปลี่ยนแปลงการปกครองประเทศไทยได้เริ่มทดลองระบบประชาธิปไตยแบบ รัฐสภา แต่ยังไม่มั่นคงนักเนื่องจากมีการแทรกแซงทางการเมืองจากกลุ่มอำนาจเก่าและการรัฐประหารยุคเผด็จการ (พ.ศ. 2500 - 2516) ประเทศไทยอยู่ภายใต้การปกครองแบบเผด็จการทหาร ประชาธิปไตยถูกจำกัดและ ประชาชนไม่มีส่วนร่วมในการปกครองประเทศยุคฟื้นฟูประชาธิปไตย (พ.ศ. 2516 - 2540) (กระทรวงการ ต่างประเทศ, 2563)

หลังจากการลุกฮือของประชาชนในปี พ.ศ. 2516 ประเทศไทยได้เริ่มฟื้นฟูประชาธิปไตยอีกครั้ง มีการ เลือกตั้ง และประชาชนมีส่วนร่วมทางการเมืองมากขึ้นยุคปัจจุบัน (พ.ศ. 2540 - ปัจจุบัน) ประชาธิปไตยไทยยังคง เผชิญกับความท้าทายและความขัดแย้งที่หลากหลาย ทั้งความขัดแย้งทางความคิดทางการเมือง การทุจริต คอรัปชั่น และความเหลื่อมล้ำทางสังคมความท้าทายของประชาธิปไตยในสังคมไทยประชาธิปไตยในสังคมไทย ยังคงเผชิญกับความท้าทายหลายประการ ได้แก่ความขัดแย้งทางความคิดทางการเมือง สังคมไทยมีความคิดเห็นที่ แตกต่างกันเกี่ยวกับระบอบประชาธิปไตย บางส่วนสนับสนุนประชาธิปไตยแบบเสรีนิยม ในขณะที่บางส่วนต้องการ ประชาธิปไตยแบบมีผู้แทนหรือประชาธิปไตยแบบอื่น ๆ (จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2560)

การทุจริตคอรัปชั่นเป็นปัญหาที่ฝังรากลึกในสังคมไทย และเป็นอุปสรรคต่อการพัฒนาประชาธิปไตย ความเหลื่อมล้ำทางสังคม ความเหลื่อมล้ำทางสังคมที่สูงในประเทศไทย ทำให้ประชาชนบางส่วนเข้าไม่ถึงโอกาส ทางการเมือง และการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจการขาดความตระหนักและความเข้าใจในประชาธิปไตย ประชาชน บางส่วนยังขาดความตระหนักและความเข้าใจในหลักการและคุณค่าของประชาธิปไตย ทำให้ไม่สามารถมีส่วนร่วม ทางการเมืองได้อย่างมีประสิทธิภาพอนาคตของประชาธิปไตยในสังคมไทยอนาคตของประชาธิปไตยในสังคมไทย ขึ้นอยู่กับหลายปัจจัย ทั้งการแก้ไขปัญหาคอรัปชั่นที่กล่าวมาข้างต้น และการสร้างความเข้มแข็งของภาค ประชาสังคม การส่งเสริมการมีส่วนร่วมของประชาชน และการสร้างวัฒนธรรมทางการเมืองที่เคารพสิทธิ เสรีภาพ และความเสมอภาคประชาธิปไตยเป็นระบบการปกครองที่สำคัญสำหรับสังคมไทย แม้ว่าประชาธิปไตยไทยจะยังคง เผชิญกับความท้าทายและความขัดแย้ง แต่ก็ยังเป็นระบบที่เปิดโอกาสให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการปกครองประเทศ และสร้างสรรค์สังคมที่ดีขึ้นได้ การแก้ไขปัญหาคอรัปชั่น และการส่งเสริมประชาธิปไตยให้เข้มแข็ง จะเป็น ปัจจัยสำคัญในการกำหนดอนาคตของประเทศไทยความเป็นมาของประชาธิปไตยในสังคมไทยระบอบ

ประชาธิปไตยได้เข้ามามีบทบาทสำคัญในการเปลี่ยนแปลงทางการเมืองและสังคมไทยอย่างต่อเนื่อง ซึ่งสามารถแบ่งออกได้เป็นยุคสมัยต่าง ๆ ดังนี้ (คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ, 2562)

ความเป็นมาของการปกครองในไทย

1. ยุคเริ่มต้นของการเปลี่ยนแปลงการปกครอง (พ.ศ. 2475 - 2500) การเปลี่ยนแปลงการปกครอง ในวันที่ 24 มิถุนายน พ.ศ. 2475 คณะราษฎรได้ทำการเปลี่ยนแปลงการปกครองจากระบอบสมบูรณาญาสิทธิราชย์มาเป็นระบอบประชาธิปไตย โดยมีพระมหากษัตริย์อยู่ภายใต้รัฐธรรมนูญ ถือเป็นจุดเริ่มต้นของประชาธิปไตยในประเทศไทยการร่างรัฐธรรมนูญ: หลังจากการเปลี่ยนแปลงการปกครอง ได้มีการร่างรัฐธรรมนูญฉบับแรกของประเทศไทย ซึ่งประกาศใช้ในวันที่ 10 ธันวาคม พ.ศ. 2475 โดยมีสาระสำคัญคือการรับรองสิทธิและเสรีภาพของประชาชน และกำหนดให้มีสถาบันทางการเมือง เช่น รัฐสภาความท้าทายในช่วงเริ่มต้น ประชาธิปไตยในช่วงเริ่มต้นยังไม่มั่นคงนัก เนื่องจากมีการแทรกแซงทางการเมืองจากกลุ่มอำนาจเก่าและการรัฐประหาร

2. ยุคเผด็จการ (พ.ศ. 2500 - 2516) การปกครองแบบเผด็จการ ในช่วงเวลานี้ประเทศไทยอยู่ภายใต้การปกครองแบบเผด็จการทหาร ประชาธิปไตยถูกจำกัด และประชาชนไม่มีส่วนร่วมในการปกครองประเทศ การต่อสู้เพื่อประชาธิปไตย แม้จะอยู่ภายใต้การปกครองแบบเผด็จการ แต่ประชาชนหลายกลุ่มยังคงต่อสู้เพื่อเรียกร้องประชาธิปไตย

3. ยุคฟื้นฟูประชาธิปไตย (พ.ศ. 2516 - 2540) การลุกฮือของประชาชน หลังจากการลุกฮือของประชาชนในปี พ.ศ. 2516 ประเทศไทยได้เริ่มฟื้นฟูประชาธิปไตยอีกครั้ง มีการเลือกตั้ง และประชาชนมีส่วนร่วมทางการเมืองมากขึ้นพัฒนาการของประชาธิปไตย: ในช่วงเวลานี้ ประชาธิปไตยไทยค่อย ๆ พัฒนาขึ้น มีการแก้ไขรัฐธรรมนูญหลายครั้งเพื่อให้สอดคล้องกับสถานการณ์ และมีการส่งเสริมการมีส่วนร่วมของประชาชนในการเมือง

4. ยุคปัจจุบัน (พ.ศ. 2540 - ปัจจุบัน) ความท้าทายและความขัดแย้ง ประชาธิปไตยไทยยังคงเผชิญกับความท้าทายและความขัดแย้งที่หลากหลาย ทั้งความขัดแย้งทางความคิดทางการเมือง การทุจริตคอร์รัปชัน และความเหลื่อมล้ำทางสังคมการเรียกร้องประชาธิปไตย ในช่วงหลายปีที่ผ่านมา มีการเรียกร้องประชาธิปไตยจากประชาชนหลายกลุ่ม ซึ่งต้องการให้มีการปฏิรูปการเมือง และแก้ไขปัญหาดังกล่าว ในสังคม

ความเป็นมาของประชาธิปไตยในสังคมไทยมีความยาวนานและเต็มไปด้วยความท้าทาย แม้ว่าประชาธิปไตยไทยจะยังไม่สมบูรณ์ แต่ก็ยังเป็นระบบการปกครองที่เปิดโอกาสให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการปกครองประเทศ และสร้างสรรค์สังคมที่ดีขึ้นได้ การเรียนรู้จากอดีต และการร่วมมือกันของทุกภาคส่วน จะเป็นปัจจัยสำคัญในการพัฒนาประชาธิปไตยในสังคมไทยให้เข้มแข็งและยั่งยืนต่อไป

อดีต ปัจจุบัน อนาคต ประชาธิปไตย

ประชาธิปไตยในสังคมไทย อดีต ปัจจุบัน อนาคต

ประชาธิปไตยในสังคมไทยเป็นเรื่องราวที่ยาวนานและซับซ้อน ผ่านร้อนผ่านหนาวมาหลายยุคหลายสมัย ซึ่งสามารถแบ่งออกได้เป็น 3 ช่วงเวลาหลัก ๆ คือ อดีต ปัจจุบัน และอนาคต

อดีต จากสมบูรณาญาสิทธิราชย์สู่ประชาธิปไตย

จุดเริ่มต้น ประเทศไทยได้เปลี่ยนแปลงการปกครองจากระบอบสมบูรณาญาสิทธิราชย์มาเป็นระบอบประชาธิปไตยเมื่อวันที่ 24 มิถุนายน พ.ศ. 2475 โดยคณะราษฎร

ความท้าทายในช่วงเริ่มต้น ประชาธิปไตยในช่วงแรกยังไม่มั่นคงนัก เนื่องจากการแทรกแซงทางการเมืองจากกลุ่มอำนาจเก่าและการรัฐประหาร

ยุคเผด็จการ ประเทศไทยเคยอยู่ภายใต้การปกครองแบบเผด็จการทหาร ซึ่งเป็นอุปสรรคต่อการพัฒนาประชาธิปไตย

ปัจจุบัน ความท้าทายและความขัดแย้ง

ความขัดแย้งทางความคิด สังคมไทยมีความคิดเห็นที่แตกต่างเกี่ยวกับระบอบประชาธิปไตย ทำให้เกิดความขัดแย้งและความ Polarization ทางการเมืองการทุจริตคอร์รัปชัน การทุจริตคอร์รัปชันเป็นปัญหาที่ฝังรากลึกในสังคมไทย และเป็นอุปสรรคต่อการพัฒนาประชาธิปไตยความเหลื่อมล้ำทางสังคม ความเหลื่อมล้ำทางสังคมที่สูงในประเทศไทย ทำให้ประชาชนบางส่วนเข้าไม่ถึงโอกาสทางการเมืองและการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจการขาดความตระหนักและความเข้าใจ ประชาชนบางส่วนยังขาดความตระหนักและความเข้าใจในหลักการและคุณค่าของประชาธิปไตยอนาคต ความหวังและการพัฒนาการมีส่วนร่วมของประชาชน การส่งเสริมให้ประชาชนมีส่วนร่วมทางการเมืองอย่างแข็งขัน จะเป็นปัจจัยสำคัญในการพัฒนาประชาธิปไตยการแก้ไขปัญหาคือความเหลื่อมล้ำ การลดความเหลื่อมล้ำทางสังคม จะช่วยให้ประชาชนทุกคนมีโอกาสเข้าถึงและมีส่วนร่วมทางการเมืองอย่างเท่าเทียมกัน (วรศักดิ์ มหัทธโนผล, 2558)

การสร้างความรู้ความเข้าใจ การส่งเสริมการศึกษาและความเข้าใจเกี่ยวกับประชาธิปไตย จะช่วยให้ประชาชนมีวิจาร์ณญาณและสามารถตัดสินใจทางการเมืองได้อย่างมีประสิทธิภาพการสร้างวัฒนธรรมทางการเมืองที่เคารพสิทธิ เสรีภาพ และความเสมอภาค การสร้างวัฒนธรรมทางการเมืองที่เคารพสิทธิ เสรีภาพ และความเสมอภาค จะเป็นรากฐานสำคัญของประชาธิปไตยที่เข้มแข็งและยั่งยืนประชาธิปไตยในสังคมไทยเป็นกระบวนการที่ต้องใช้เวลาและการมีส่วนร่วมของทุกคน แม้ว่าปัจจุบันประเทศไทยจะยังคงเผชิญกับความท้าทายและความขัดแย้ง แต่ก็เป็ระบบที่เปิดโอกาสให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการปกครองประเทศ และสร้างสรรค์สังคมที่ดีขึ้นได้ การเรียนรู้จากอดีต การแก้ไขปัญหาในปัจจุบัน และการวางแผนอนาคตอย่างรอบคอบ จะเป็นปัจจัยสำคัญในการพัฒนาประชาธิปไตยในสังคมไทยให้เข้มแข็งและยั่งยืนต่อไปสังคมไทย พลวัตและความท้าทายสังคมไทยเป็นสังคมที่มีความหลากหลายและมีพลวัตสูง มีการเปลี่ยนแปลงเกิดขึ้นอยู่ตลอดเวลา ทั้งในด้านเศรษฐกิจ การเมือง สังคม และวัฒนธรรม ซึ่งล้วนส่งผลกระทบต่อวิถีชีวิตของผู้คนในสังคมองค์ประกอบของสังคมไทยสังคมไทยประกอบด้วยกลุ่มบุคคลที่หลากหลาย ทั้งเชื้อชาติ ศาสนา ภาษา และวัฒนธรรม ที่อยู่ร่วมกันภายใต้ระบบการปกครองเดียวกัน แม้จะมีความแตกต่างหลากหลาย แต่คนไทยส่วนใหญ่ก็มีค่านิยมและความเชื่อที่คล้ายคลึงกัน เช่น การเคารพผู้ใหญ่ การให้ความสำคัญกับสถาบันครอบครัว และการยึดมั่นในพระพุทธศาสนา พลวัตของสังคมไทยสังคมไทยมีการเปลี่ยนแปลงอย่างต่อเนื่อง โดยมีปัจจัยหลายอย่างส่งผลต่อการเปลี่ยนแปลง เช่น การพัฒนาทางเศรษฐกิจ

การพัฒนาทางเศรษฐกิจทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงในโครงสร้างทางสังคม มีการขยายตัวของชนชั้นกลาง และมีการเคลื่อนย้ายของประชากรจากชนบทสู่เมืองเทคโนโลยี เทคโนโลยีมีบทบาทสำคัญในการเปลี่ยนแปลงวิถีชีวิตของผู้คนในสังคม ทำให้เกิดความสะดวกสบายในการสื่อสารและการเข้าถึงข้อมูลข่าวสาร โลกาภิวัตน์ โลกาภิวัตน์ทำให้เกิดการแลกเปลี่ยนวัฒนธรรมและความคิดระหว่างประเทศ ซึ่งส่งผลกระทบต่อค่านิยมและวิถีชีวิตของคนไทย การเมือง การเปลี่ยนแปลงทางการเมืองมีผลต่อการดำเนินชีวิตของผู้คนในสังคม โดยเฉพาะอย่างยิ่งการมี

ส่วนร่วมของประชาชนในการปกครองประเทศความท้าทายของสังคมไทยสังคมไทยกำลังเผชิญกับความท้าทายหลายประการ เช่น ความเหลื่อมล้ำทางสังคม ความเหลื่อมล้ำทางสังคมเป็นปัญหาที่สำคัญของสังคมไทย ทำให้ประชาชนบางส่วนเข้าไม่ถึงโอกาสทางการศึกษา การจ้างงาน และการเข้าถึงบริการสาธารณะความขัดแย้งทางความคิด ความขัดแย้งทางความคิดทางการเมืองและสังคม เป็นอุปสรรคต่อการพัฒนาสังคมไทยปัญหาสิ่งแวดล้อม ปัญหาสิ่งแวดล้อม เช่น มลพิษและการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ เป็นภัยคุกคามต่อคุณภาพชีวิตของคนไทย การเปลี่ยนแปลงทางวัฒนธรรม การเปลี่ยนแปลงทางวัฒนธรรมทำให้เกิดความกังวลเกี่ยวกับการสูญเสียเอกลักษณ์ทางวัฒนธรรมของไทย (Sen, A. ,1999)

ความท้าทายของสังคมไทย

สังคมไทยกำลังเผชิญกับความท้าทายหลายประการ เช่น ความเหลื่อมล้ำทางสังคม ความเหลื่อมล้ำทางสังคมเป็นปัญหาที่สำคัญของสังคมไทย ทำให้ประชาชนบางส่วนเข้าไม่ถึงโอกาสทางการศึกษา การจ้างงาน และการเข้าถึงบริการสาธารณะความขัดแย้งทางความคิด ความขัดแย้งทางความคิดทางการเมืองและสังคม เป็นอุปสรรคต่อการพัฒนาสังคมไทย ปัญหาสิ่งแวดล้อม ปัญหาสิ่งแวดล้อม เช่น มลพิษและการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ เป็นภัยคุกคามต่อคุณภาพชีวิตของคนไทยการเปลี่ยนแปลงทางวัฒนธรรม การเปลี่ยนแปลงทางวัฒนธรรมทำให้เกิดความกังวลเกี่ยวกับการสูญเสียเอกลักษณ์ทางวัฒนธรรมของไทย

อนาคตของสังคมไทย

อนาคตของสังคมไทยขึ้นอยู่กับ การแก้ไขปัญหาและความท้าทายที่กล่าวมาข้างต้น การส่งเสริมการมีส่วนร่วมของประชาชน การลดความเหลื่อมล้ำทางสังคม การสร้างความเข้าใจและความสมานฉันท์ และการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม จะเป็นปัจจัยสำคัญในการสร้างสรรค์สังคมไทยที่น่าอยู่และยั่งยืน สังคมไทยเป็นสังคมที่มีความหลากหลายและมีพลวัตสูง การทำความเข้าใจองค์ประกอบ พลวัตและความท้าทายของสังคมไทย จะช่วยให้เราสามารถมีส่วนร่วมในการพัฒนาสังคมไทยให้ดีขึ้นได้ สังคมไทย: พลวัตและความท้าทาย สังคมไทยเป็นสังคมที่มีความหลากหลายและมีพลวัตสูง มีการเปลี่ยนแปลงเกิดขึ้นอยู่ตลอดเวลา ทั้งในด้านเศรษฐกิจ การเมือง สังคม และวัฒนธรรม ซึ่งล้วนส่งผลกระทบต่อวิถีชีวิตของผู้คนในสังคม (Huntington, S. P. , 1991)

องค์ประกอบของสังคมไทย

สังคมไทยประกอบด้วยกลุ่มบุคคลที่หลากหลาย ทั้งเชื้อชาติ ศาสนา ภาษา และวัฒนธรรม ที่อยู่ร่วมกันภายใต้ระบบการปกครองเดียวกัน แม้จะมีความแตกต่างหลากหลาย แต่คนไทยส่วนใหญ่ก็มีค่านิยมและความเชื่อที่คล้ายคลึงกัน เช่น การเคารพผู้ใหญ่ การให้ความสำคัญกับสถาบันครอบครัว และการยึดมั่นในพระพุทธศาสนา (Inglehart, R., 1997)

พลวัตของสังคมไทยสังคมไทยมีการเปลี่ยนแปลงอย่างต่อเนื่อง โดยมีปัจจัยหลายอย่างส่งผลต่อการเปลี่ยนแปลง เช่น การพัฒนาทางเศรษฐกิจ การพัฒนาทางเศรษฐกิจทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงในโครงสร้างทางสังคม มีการขยายตัวของชนชั้นกลาง และมีการเคลื่อนย้ายของประชากรจากชนบทสู่เมืองเทคโนโลยี เทคโนโลยีมีบทบาทสำคัญในการเปลี่ยนแปลงวิถีชีวิตของผู้คนในสังคม ทำให้เกิดความสับสนวุ่นวายในการสื่อสารและการเข้าถึงข้อมูลข่าวสารโลกาภิวัตน์ โลกาภิวัตน์ทำให้เกิดการแลกเปลี่ยนวัฒนธรรมและความคิดระหว่างประเทศ ซึ่ง

ส่งผลกระทบต่อค่านิยมและวิถีชีวิตของคนไทยการเมือง: การเปลี่ยนแปลงทางการเมืองมีผลต่อการดำเนินชีวิตของ
ผู้คนในสังคม โดยเฉพาะอย่างยิ่งการมีส่วนร่วมของประชาชนในการปกครองประเทศ (Diamond, L., 2015)

ความท้าทายของสังคมไทยสังคมไทยกำลังเผชิญกับความท้าทายหลายประการ เช่นความเหลื่อมล้ำทาง
สังคม ความเหลื่อมล้ำทางสังคมเป็นปัญหาที่สำคัญของสังคมไทย ทำให้ประชาชนบางส่วนเข้าไม่ถึงโอกาสทาง
การศึกษา การจ้างงาน และการเข้าถึงบริการสาธารณะความขัดแย้งทางความคิด ความขัดแย้งทางความคิด
ทางการเมืองและสังคม เป็นอุปสรรคต่อการพัฒนาสังคมไทยปัญหาสิ่งแวดล้อม ปัญหาสิ่งแวดล้อม เช่น มลพิษและ
การเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ เป็นภัยคุกคามต่อคุณภาพชีวิตของคนไทยการเปลี่ยนแปลงทางวัฒนธรรม การ
เปลี่ยนแปลงทางวัฒนธรรมทำให้เกิดความกังวลเกี่ยวกับการสูญเสียเอกลักษณ์ทางวัฒนธรรมของไทยอนาคตของ
สังคมไทยขึ้นอยู่กับแก้ไขปัญหาและความท้าทายที่กล่าวมาข้างต้น การส่งเสริมการมีส่วนร่วมของประชาชน
การลดความเหลื่อมล้ำทางสังคม การสร้างความเข้าใจและความสมานฉันท์ และการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม จะเป็น
ปัจจัยสำคัญในการสร้างสรรค์สังคมไทยที่น่าอยู่และยั่งยืนสังคมไทยเป็นสังคมที่มีความหลากหลายและมีพลวัตสูง
การทำความเข้าใจองค์ประกอบ พลวัตและความท้าทายของสังคมไทย จะช่วยให้เราสามารถมีส่วนร่วมในการ
พัฒนาสังคมไทยให้ดีขึ้นได้ แนวทางในอนาคตของสังคมไทยนั้นมีความสำคัญอย่างยิ่งต่อการพัฒนาประเทศให้
ก้าวหน้าและมั่นคงอย่างยั่งยืน โดยมีประเด็นสำคัญที่ควรพิจารณาหลายด้าน ดังนี้ (สำนักงานสภาพัฒนาการ
เศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ, 2564)

1. การส่งเสริมประชาธิปไตยและการมีส่วนร่วมของประชาชน เสริมสร้างความเข้มแข็งของสถาบัน
ประชาธิปไตย สนับสนุนการทำงานของรัฐสภา ศาล และองค์กรอิสระต่าง ๆ ให้เป็นไปอย่างโปร่งใส ตรวจสอบได้
และเป็นที่เคารพของประชาชน ส่งเสริมการมีส่วนร่วมของประชาชน เปิดโอกาสให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการ
ตัดสินใจและกำหนดนโยบายสาธารณะมากขึ้น เช่น การทำประชาพิจารณ์ การเปิดเวทีให้ประชาชนแสดงความคิดเห็น
สร้างวัฒนธรรมทางการเมืองที่เคารพสิทธิ เสรีภาพ และความเสมอภาค ส่งเสริมการเคารพความคิดเห็นที่
แตกต่าง การรับฟังซึ่งกันและกัน และการแก้ไขปัญหาความขัดแย้งด้วยสันติวิธี

2. การลดความเหลื่อมล้ำทางสังคม สร้างโอกาสทางการศึกษา พัฒนาคุณภาพการศึกษาให้ทั่วถึงและ
เท่าเทียมส่งเสริมการเรียนรู้ตลอดชีวิต และสร้างโอกาสให้ผู้ด้อยโอกาสเข้าถึงการศึกษาที่มีคุณภาพสร้างงานและ
สร้างรายได้ ส่งเสริมการลงทุนในอุตสาหกรรมที่สร้างมูลค่าเพิ่มสูง สร้างงานที่มีคุณภาพ และให้ค่าตอบแทนที่เป็น
ธรรม จัดระบบสวัสดิการสังคมที่ครอบคลุม ดูแลผู้สูงอายุ ผู้พิการ ผู้ด้อยโอกาส และผู้ที่ได้รับผลกระทบจากความ
เปลี่ยนแปลงทางเศรษฐกิจและสังคม

3. การพัฒนาเศรษฐกิจอย่างยั่งยืน ส่งเสริมเศรษฐกิจสร้างสรรค์และนวัตกรรม สนับสนุนการพัฒนา
เทคโนโลยีและนวัตกรรม ส่งเสริมการสร้างธุรกิจใหม่ และสร้างสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเติบโตของธุรกิจพัฒนา
โครงสร้างพื้นฐาน ลงทุนในโครงสร้างพื้นฐานที่จำเป็นต่อการพัฒนาเศรษฐกิจ เช่น ระบบขนส่ง ระบบสื่อสาร และ
พลังงานบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมอย่างยั่งยืน อนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ ลดมลพิษ และ
ส่งเสริมการใช้พลังงานสะอาด

4. การพัฒนาคุณภาพชีวิต ส่งเสริมการเข้าถึงบริการสาธารณสุขที่มีคุณภาพ พัฒนาระบบสาธารณสุข
ให้มีประสิทธิภาพทั่วถึงและเท่าเทียม ส่งเสริมการป้องกันโรค และสร้างเสริมสุขภาพพัฒนาสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อ
การอยู่อาศัย สร้างเมืองที่น่าอยู่ ปลอดภัย และมีสิ่งอำนวยความสะดวกที่เพียงพอส่งเสริมกิจกรรมทางวัฒนธรรม

และกีฬา สนับสนุนการสร้างสรรค์และเผยแพร่ผลงานทางวัฒนธรรม ส่งเสริมการออกกำลังกาย และสร้างเสริมสุขภาพ

5. การเตรียมพร้อมรับมือกับความเปลี่ยนแปลง การเปลี่ยนแปลงทางเทคโนโลยี พัฒนาทักษะของประชาชนให้สอดคล้องกับความต้องการของตลาดแรงงาน ส่งเสริมการเรียนรู้ตลอดชีวิต และสร้างระบบที่รองรับการทำงานในอนาคตการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ ลดการปล่อยก๊าซเรือนกระจก ปรับตัวต่อผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ และสร้างสังคมที่ยั่งยืนสังคมสูงวัย เตรียมความพร้อมด้านระบบสาธารณสุข ระบบสวัสดิการสังคม และสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการอยู่อาศัยของผู้สูงอายุแนวทางเหล่านี้เป็นเพียงส่วนหนึ่งของแนวทางในอนาคตของสังคมไทย การพัฒนาสังคมให้ดีขึ้นต้องอาศัยความร่วมมือจากทุกภาคส่วน ทั้งภาครัฐ ภาคเอกชนและประชาชนทุกคน

สรุป

ความเปลี่ยนแปลงทางสังคมโลกย่อมมีผลต่อการพัฒนาประชาธิปไตยของไทย ปัจจุบันสังคมไทยจึงต้องมีการสร้างการเรียนรู้เกี่ยวกับประชาธิปไตยให้สอดคล้องกับบริบทตนเอง เพื่อสร้างการขับเคลื่อนให้เกิดประชาธิปไตยให้มีความมั่นคงยั่งยืนสู่รุ่นต่อรุ่นในอนาคต ซึ่งทั่วโลกก็จะมีกล่าวถึงบริบทของความเป็นประชาธิปไตยที่มีผลต่อพลเมืองของประเทศนั้น ๆ ประเทศที่กำลังพัฒนาหรือว่าพัฒนาแล้วก็就会有ความโดดเด่นทั้งด้านการเมือง การปกครองตามแบบที่ประชาชนพลเมืองของประเทศของตนเอง ซึ่งประชาธิปไตยกับสังคมไทยจะเกิดขึ้นไม่ได้เลยถ้าขาดการเอาใจใส่ทุกภาคส่วนและความร่วมมือของประชาชนคนไทยทุกคน ดังนั้น ประชาธิปไตยจึงเปรียบเสมือนหัวใจและกลไกของการสร้างความโดดเด่นให้กับนานาประเทศยอมรับถึงการบริหารจัดการบ้านเมืองตามหลักของประชาธิปไตย สังคมประชาชนคนไทยจึงต้องให้ความร่วมมือกันในการสร้างให้เกิดขึ้นอย่างชัดเจนเป็นรูปธรรมในอนาคตต่อไป

เอกสารอ้างอิง

- กระทรวงการต่างประเทศ. (2563). *รายงานสถานการณ์สิทธิมนุษยชนในประเทศไทย*. กรุงเทพมหานคร: กระทรวงการต่างประเทศ.
- คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ. (2562). *รายงานสถานการณ์สิทธิมนุษยชนในประเทศไทย*. กรุงเทพมหานคร: คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ.
- จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. (2560). *สังคมวิทยาและมานุษยวิทยา*. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- วรศักดิ์ มหัทธผล. (2558). *การเมืองไทยร่วมสมัย*. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ. (2564). *แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 13 (พ.ศ. 2566-2570)*. กรุงเทพมหานคร: สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ.
- Diamond, L. (2015). *The spirit of democracy: The struggle to build free societies around the world*. New York: Times Books.
- Huntington, S. P. (1991). *The third wave: Democratization in the late twentieth century*. Norman: University of Oklahoma Press.

Inglehart, R. (1997). Modernization and postmodernization: Cultural, economic, and political change in 43 societies. Princeton: Princeton University Press.

Sen, A. (1999). Development as freedom. Oxford: Oxford University Press.